

ACC. N:R M. 8560 : 1-9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Gunnar Hobroh
 Härad: Gärds Adress: Härsleholm
 Socken: div. Ju:an Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1942 Född år _____ i _____

Hh.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Gärds gårdar. sid. 1-9.
 "Brödnaglar" i hus (i överöf). sid. 1, 6.
 m. m.

ctn. II (41).

Lärdegårdar.Överöds su

Anna Olm, Flå, Överöds by.

Saggsman har som barn sett ett stycke
"brödagäre", d. v. s. flatgårdsjärd (fig. II:41)
som var av ene. Det var vid en gård,
"Nils Torhels" i Överöds by, där numera
skolan är byggd.

Här i orten fanns även gavlar av ene-
flätning, "brödagavlar", vid ovannäm-
nda ställe.

I trakten var också vanligt med stengräser,
både breda och snåla.

Även jordvallgäre, utan gropp, fanns vid
vägar!

Hon säger sig nog även ha sett kankegärds-
gärd, vid Bonestad i ö. Lönnarslövs su.;

men detta synes upptecknaren högst osannolikt.

Ö. Sömarslöv su.

En 72-årig berättare har även fordom sett "bröda (gäret)", av björk, hassel, etc. Det var kring ängsmärke, man hade gått om skog där då för tiden.

Arnars var det mest stengäret, enkla och dubbla. De enkla äro antagligen senare i tiden, tillkomna efter skiftet.

Man hade ej alls i trakten bundna, hankgårdsgårdar.

Brödgäret ha även varit sedda i Huaröds su, samt i Freminge su. (Färs härad).

Nils Kull, 74 år. Ö. Sömarslöv, känner väl

til "enebröda" av cheppälar och enegrenar.
De voro flätade, som fig. 4, 5: 41. Men man
hade ej alltid ene till dem, utan äro ale,
hassel. De användes t. ex. kring ängar.
Stengäroren voro vanliga, enkla och dubb-
la.

3

Hauggårdsgård salmas, äro oppstuds-
och härdgårdsgård äro ohända.

V. Vrams sn. Nils Nilsson, 87 år. Skettil-

gunga.
Han hade mest stengäroren, enkla och
dubbla. Sagesman känner ej til enebrö-
da (?) och ej hauggårdsgård.

Per Persson, 89 år. V. Vram. Har förut
bo i Trovid vid Sätaröd. Han känner
til "enebröda", med flätning av ene, samt

Stensåren, euhla och dubbla.
Hauk-, bånd-, opepståndsgårdsgård äro
okända typer.

Nils Nilsson, 93 år, Friggsta, V. Vram.

Lagesman hämer till "ene" bröda, som var
byggda av chestavra samt krati av di-
verse slag, ene, hassel, ale m.m.

Stensåren varo euhla och dubbla.
Ohänt vilka som kan anses som äldst.

Enebröda fick läggas på vart år,
de gjorde bra fred mot kreaturen. Det är
ej många år sen de försvannit.

Haukgårdsgård saknas, men fanns upp-
åt i förrige. "Fere" var rakant, men
fanns ej mycket här i trakten förr i tiden.
Gran och fur fanns ej förrän de började

planteras av ägaren till Kallsholmen. Det var
liten pojke.

Bändgårdsgård o. oppstbändgårdsgård
samt Risgården av curis i klyggor på sten-
gåre äro ohända.

August Timansson, Asphult sn.

74 år, född i Nävlinge sn.

Lagersman har sett "flättegåre"; snett fläta-
de av lue, med tjockändarna neråt.

Aven är "stavagåre" hänt, som är det sam-
ma som fig 3, II: 4. Däremot är hankgård-
gård ohänd. Användningen av olika typer
beror på tillgången på material, i händmar-
ker använder man givetvis mest tågård-
gård. Anmars fanns mycket stengåre, av
två sorter: enkla och dubbla. De senare

Etymologiska
frågeböcker
A.S.

kallas "tjickgäre", emedan man fick kika så
att man fick släta sidor, den slätaste sidan
på stenen lades utåt.

Oppsländsgäre (fig. 5, II: 11), funns vid sages-
mans morfars hem i Krogröd, Nävlinge
sn. Han kallar även detta för flatgärde, det
var vid trädgård, grenarna var av ena.

I uthusen hade man för sneflä-
tade risgarlar.

Etnologiska
frågeboken
A. S.

N. B. Svärd, 93 år, Norharp, Äspikult sn.

f. i N. Åharp sn.

Stengären var av två slag, "svärdgäre"
och "lubbegäre". Den förra sorten var den
yngre.

En del använde gären som var stengären
med svärdsklymme gremle ovanpå.

Fätjärnen fanns, men tillan i Åkerps sn.?
 Skogare el. stavogare fanns mycket i
 Åkerps sn., sagesman har ej sett sådana
 i Asphult sn.

Kanbergsårdård okänd i Asphult sn,
 oppståndsårdård okänd också.

"Mor Jons Pers", 72 år, Asphult, Å. sn.

Man hade "krattgäre", av röngler i en slags
 lös flättning, i kttmarkerna, vid sumpriga
 marker, vid påtadsmarken. Beror på
 tillgång på material. Bäst mycket av
 stengärdet, enkla (i skogarna) och dubb-
 la (kringåkrarna).

Kanbergsårdård, oppstånds- och
 flätårdård är okända.

Per Svensson. 76 år. Linderöds sn.

(f. i Nävlinge sn.)

Pagerman talar om flätgäre och kratgäre,
men kan ej göra klart om någon skilnad
finns däremellan.

Han intygar att haugårdsgård saknas i
Nävlinge sn.

En annan tillståndsvarande person nämner
till "brödagäre", från Svensköps sn. Denne
säger och att haugårdsgård, bäudgärd-
gård saknas.

Stengären är både enkla och dubbla.

En annan ca 70 årsmann talar även om
flätgäre och kratgäre, utan klar åtskill-
nad, samt om stengären, enkla och
dubbla.

Per Olsson. ca 75 år. Linderöd sn. (Ökeröd).

(f. i V. Vram sn.)

Man hade stengärdet, enkla och dubbla.
Man känner ej till flätad gärdsgård, ej heller
haukgärdsgård eller oyständsgärdsgård.

Doek säger han att man hade "brötagärdet"
bort mot torpen i V. Vram!

80 åriga Jöns Pålsson, från Ö. Stö sn. talar
om de enkla och dubbla stengärderna.

Men han är övertygt ej reda ut skiller i denna
art.....